

Notitie

Datum : 12 mei 2025
Aan : De Minister van Financiën en de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid
Onderwerp : **Consultatie regulering private lease zonder optie of verplichting tot koop**

Hierbij treft u de reactie aan van de **Vereniging van Nederlandse Autoleasemaatschappijen (VNA)** op het consultatiedocument 'Regulering in de Wft van private lease zonder optie of verplichting tot koop'

Consultatievragen

1. Vindt u het wenselijk of noodzakelijk dat huurovereenkomsten (operational lease) onder voorwaarden onder de werking van de Wft komen te vallen? Welke argumenten ondersteunen u in uw standpunt?
 - a. Zo ja, welke Wft normen zouden volgens u van specifieke meerwaarde zijn?
 - b. Zo niet, welke Wft-normen zouden volgens u het meest nadelig uitpakken voor operational lease? Hoe beoordeelt u in dit geval het risico voor onder meer consumentenbescherming dat aanbieders van private autolease de aansluiting bij BKR verliezen?

De VNA is van mening dat de Wet op het financieel toezicht (Wft) **niet** een passend reguleringskader biedt voor private lease en dan meer in het bijzonder private autolease. De VNA vertegenwoordigt de belangrijkste autoleasemaatschappijen in Nederland. Een groot deel van haar leden is aanbieder van operationele leaseovereenkomsten aan consumenten. Waar hieronder over private lease wordt gesproken, bedoelen wij private autolease zonder koopoptie.

Er zijn overtuigende argumenten om private autolease (operationele lease voor consumenten) níet onder de Wft te brengen. Hieronder worden deze argumenten verder onderbouwd en aangevuld, met nadruk op het feit dat extra consumentbescherming – zoals een financiële check inclusief BKR-toets en registratie – ook via andere wetgeving geregeld kan worden, zonder onnodige overregulering. Daarnaast heeft de sector in de afgelopen ruim 9 jaar bewezen uitermate goed in staat te zijn haar aanbod op een evenwichtige en consumentvriendelijke wijze aan te bieden, middels haar zelfregulering onder het Keurmerk Private Lease. In deze 9 jaar, met een vrijwillige aansluiting bij BKR en een zorgvuldig acceptatiebeleid, is gebleken dat het aandeel betalingsachterstanden minimaal is. Met slechts 0,4% veel lager dan het achterstandspercentage van ruim 6% bij gereguleerd aflopend krediet¹.

Onder de regels van het keurmerk kunnen consumenten na 12 maanden hun leaseovereenkomst tussentijds beëindigen. Zij betalen in dat geval nooit meer dan dat zij voor dit korter lopende contract hadden betaald, indien zij bij aanvang voor deze kortere looptijd hadden gekozen. Zoals ook het Ministerie aangeeft is er sprake van een goede zelfregulering en zijn er geen problemen bij klanten

¹ Gegevens op basis van BKR Monitor 2024

met een private leaseovereenkomst. De zorg van de AFM over een gebrek aan transparantie en het aangaan van te grote financiële verplichtingen wordt in het rapport van Decisio² niet gedeeld. Ook volgt uit het onderzoek ook geen direct verband met schuldenproblematiek.

De zelfregulering voorziet in een bedenktijd, een onafhankelijke geschillenbeslechting bij de Stichting Geschillencommissies (SGC), evenwichtige algemene voorwaarden, een uitgebreide set aan voorwaarden waaraan de aanbieders moeten voldoen en een jaarlijkse onafhankelijke audit hierop.

Voor zover de aansluiting bij BKR in de nabije toekomst niet meer op vrijwillige basis is toegestaan, zal er gezocht kunnen worden naar een wettelijke grondslag hiervoor. De Wft is als zodanig ongeschikt, vanwege het stringente kader van voorschriften dat geschreven is voor aanbieders van financiële producten.

Allereerst is er sprake van een groot verschil tussen private lease en financiering. Het enkele gegeven dat er sprake is van een maandelijks wederkerende betalingsverplichting, maakt geenszins dat private lease zonder koopoptie gelijk te schakelen is aan een financieringsproduct.

Mismatch tussen Wft en de aard van private lease

- De Wft is gericht op **kredietverlening en financiële risico's**, terwijl private lease valt onder **diensten van langdurige verhuur**. Hiertoe is het huurrecht geschreven.
- Er is geen sprake van **kapitaalverstrekking of eigendomsopbouw** door de consument – bij beëindiging van het contract levert de consument de auto gewoon weer in.
- De consument **leent geen geldsom**, heeft geen schuld maar betaalt een vergoeding voor het gebruik.
- De consument heeft bij (tussentijdse) beëindiging **geen restschuld**.
- Private lease verschilt in belangrijke mate van krediet, waardoor er geen sprake kan zijn van een 'level playing field'. Artikel 18 CCDII ziet ook op een **kredietwaardigheidsbeoordeling evenredig met de aard, duur, waarde en risico's** van het product voor de consument.
- Private autolease is een **huurdienst** met service-elementen zoals onderhoud, pechhulp, vervangend vervoer, verzekering en wegenbelasting.
- De belangrijkste kostencomponenten bij private autolease hebben geen betrekking op het beschikbaar stellen van kapitaal (het verschaffen van een geldlening), maar betreffen een huursom en de betaling van de diensten zoals hierboven vermeld.
- De consument betaalt **geen rente**. De vergoeding voor het kapitaalsbeslag is slechts van ondergeschikte aard. De verplichte vermelding van een **jaarlijks kostenpercentage** is een **theoretisch** construct en verschaft hierdoor geen transparantie en vergelijkbaarheid. De hoogte van de maandelijks kosten wordt bepaald door geheel andere factoren dan een rentepercentage.
- Private lease wordt gekozen vanwege de **voorspelbaarheid van de kosten**. De consument heeft geen onverwachte kosten voor waardevermindering, onderhoud en reparatie. Elementen die bij een financiering wel voor risico van de consument blijven.

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/08/bijlage-1-rapport-onderzoek-naar-de-markt-van-private-lease>

- Door **private lease zonder koopoptie** te scharen onder de Wft, wordt een juridische en economische categorie **ten onrechte als krediet bestempeld**, wat tot juridische onduidelijkheid, disproportionele en niet passende regulering leidt.
- De **Consumer Rights Directive** ([EU 2019/2161](#)) heeft betrekking op autoverhuurdiensten (en sluit financiële diensten uit). Private lease is eerder door de juridische dienst van de EC gelijkgesteld aan 'autoverhuur voor een langere periode'.
- Zoals ook de **CCDII** duidelijk stelt (Preamble 19³) dienen **huur- en leasingovereenkomsten** zonder verplichting of optie tot koop **niet onder deze richtlijn** te vallen, aangezien zij geen eigendomsoverdracht aan het einde van de overeenkomst inhouden.

Meest nadelige Wft-normen

Private lease is geen krediet. Private lease onder de werking van de Wft leidt tot onmogelijke consequenties:

- Aanbieders van private lease dienen precontractuele informatie en contracten op te stellen die zijn gebaseerd op de situatie van kredietverlening en in het geheel niet van toepassing zijn op private lease, zoals:
 - Kredietovereenkomst
 - Kredietlimiet of kredietsom
 - Kredietvergoeding
 - Totale door de consument te betalen bedrag
 - Uitstaand saldo
 - Debetrentevoet
 - Jaarlijks kostenpercentage
- Door het centraal stellen van de verplicht op te stellen kredietovereenkomst, kunnen de aanvullende diensten - die nu vast onderdeel uitmaken van het private leaseproduct - niet meer als pakket worden aangeboden, als de kredietovereenkomst niet tevens afzonderlijk aan consumenten wordt aangeboden.
- Vergunningplicht en toezicht leiden tot aanzienlijke extra kosten en een ernstige verstoring van de concurrentiepositie ten opzichte van aanbieders uit andere lidstaten. Huidig toezicht vanuit Autoriteit Consument en Markt (ACM) volstaat.
- Kredietwaardigheidstoets zou op basis van de leennormenmethodiek consumptief krediet moeten plaatsvinden. De eigen KPL Draagkrachtnormen - eveneens gebaseerd op NIBUD voorbeeldbegrotingen – zijn proportioneel gegeven de aard, duur, waarde en risico's van private lease voor de consument.
- Klantmedewerkers van aanbieders en bemiddelaars private lease dienen te beschikken over diplomakwalificatie Wft Consumentenkrediet. Een opleiding die niet aansluit bij het aangeboden product.
- Eventuele Wft vergunningplicht leidt automatisch ook tot DORA-verplichting en derhalve aanzienlijke extra kosten.

³ [Directive \(EU\) 2023/2225 of the European Parliament and of the Council of 18 October 2023 on credit agreements for consumers and repealing Directive 2008/48/EC](#)

Voorkomen van overregulering en administratieve druk

- De Wft is ontworpen voor financiële producten zoals consumptief krediet en hypotheek, **die wezenlijk verschillen van private lease**.
- Private lease is een **huurdienst met service-elementen**, zoals onderhoud, verzekering en wegenbelasting. Het eigendom blijft bij de leasemaatschappij, wat het risico voor de consument verlaagt.
- Het toepassen van Wft-vereisten – zoals een AFM-vergunning, diploma-eisen, gedragsregels en uitgebreide informatieverplichtingen – zou leiden tot **onevenredige administratieve en financiële lasten**, vooral voor kleinere aanbieders zich mogelijk genoodzaakt zien zich terug te trekken.
- Dit belemmert de toetreding van nieuwe spelers en **verstoort de marktwerking**.
- De bedrijfsvoering van leasemaatschappijen is een geheel andere dan die van een financieel dienstverlener. De Wft normeringen en voorschriften zijn **slecht passend op deze bedrijfsvoering**.
- In het Regeerprogramma⁴ is in het kader van het terugdringen van de regeldruk afgesproken dat er **geen nationale koppen** meer op EU-wetgeving komen. Nederlandse aanbieders worden hierdoor onnodig belemmerd en op achterstand geplaatst ten opzichte van aanbieders uit andere EU-lidstaten.

Beperking van aanbod en prijsstijging voor consumenten

- Hogere nalevingskosten worden doorberekend aan consumenten, wat leidt tot **duurdere leasecontracten**.
- Vermindering van concurrentie betekent minder keuzevrijheid, wat vooral nadelig is voor consumenten.
- De regulering onder de Wft zou er dus toe kunnen leiden dat private lease **minder toegankelijk** wordt, terwijl het juist een transparant, vast maandbedrag biedt en daardoor aantrekkelijk is voor budgetbewuste huishoudens.
- Private lease brengt voordelen en **vult behoeften in van een grote groep consumenten die deze behoeften niet vervuld ziet met een financiering**.
- Private lease is erg **belangrijk voor de vergroening van het wagenpark**. Veel consumenten twijfelen over de aanschaf van een elektrisch voertuig (EV) vanwege de onzekerheid over de restwaarde en de levensduur van de batterij. Deze onzekerheden en voor de consument belangrijke risico's worden door de private lease aanbieders weggenomen.

Consumentenbescherming kan ook zonder de Wft geregeld worden

- Het belangrijkste consumentenrisico is **overkreditering** wat zich in het geval van private lease vertaalt in een te hoge maandlast (de consument loopt immers geen kredietrisico). Dit kan worden ondervangen zonder toepassing van de Wft:
 - **Een (verplichte) aansluiting bij BKR** kan worden geregeld via andere wet- of regelgeving (zoals een sectorale regeling, de huurwet of via het civiele consumentenrecht).

⁴ <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-f525d4046079b0beabc6f897f79045ccf2246e08/pdf>

- Ook een verplichte **inkomens- en lastentoets** kan wettelijk worden vastgelegd zonder dat Wft-verplichtingen gelden.
- Hiermee worden consumenten beschermd tegen te hoge lasten, zonder dat de sector gebukt gaat onder overmatige compliance-kosten.

Hoewel het wenselijk is dat consumenten worden beschermd tegen te hoge maandlasten bij private lease, biedt de toepassing van de Wft onvoldoende aansluiting bij de aard van het product en de markt. Toepassing van de Wft is schadelijk voor de aanbieders en uiteindelijk niet voordelig voor de consument. Een alternatieve wettelijke regeling die BKR-toetsing verplicht stelt zonder toepassing van de Wft, kan een oplossing bieden voor de blijvende aansluiting van leasemaatschappijen bij BKR. Tot op heden voorziet de vrijwillige aansluiting bij BKR, door de autoleasemaatschappijen onder het Keurmerk Private Lease, in de gewenste toetsing en registratie van de betalingsverplichtingen. Het inzicht van de Autoriteit Persoonsgegevens dat een wettelijke basis voor deze aansluiting noodzakelijk is, kan gezien het bovenstaande, geen argument zijn om private lease zonder koopoptie onder de werking van de Wft te brengen. Een wettelijke basis voor de toegang tot BKR is mogelijk en zal gezocht moeten worden onder andere vormen van regelgeving die een betere balans bieden tussen consumentenbescherming en markttoegankelijkheid. VNA en ook het Keurmerk Private Lease zijn graag bereid om daarover mee te denken.

Onnodige regeldruk voor Nederlandse leasemaatschappijen

Bij de Herziening van de Richtlijn Consumentenkrediet EU 2023/2225, is de leaseovereenkomst zonder koopoptie een onderwerp geweest van de internationale discussie. In de Europese Unie is er op basis van deze discussie uitdrukkelijk niet voor gekozen om private lease zonder koopoptie onder de werkingssfeer van deze richtlijn te brengen. *“The Parliament and Council excluded these leases as their structure differs fundamentally from consumer finance products”*. In het geval er zich problemen zouden voor gaan doen op de markt voor private lease dan is de consumentenbescherming onder de reeds toepasselijke Europese consumentenwetgeving al goed geregeld. De Richtlijn Oneerlijke Handelspraktijken zou een geschikt kader kunnen bieden voor de verplichte toetsing en registratie van deze overeenkomsten. Eventuele alternatieven binnen nationale regelgeving zijn ook denkbaar zonder het zware Wft-regime van toepassing te laten zijn op de private lease markt. Te denken valt aan de huurwetgeving.

De Nederlandse overheid heeft zich duidelijk uitgesproken tegen nationale regelgeving die strikter is dan het verplichte niveau van regelgeving in Europa. Dit om het Nederlandse bedrijfsleven geen onnodig zware lasten op te leggen en als gevolg daarvan de concurrentiepositie van het Nederlandse bedrijfsleven te verslechteren. Het zogenoemde “gold plating” van Europese wetgeving.

Deze nationale kop maakt het onwerkbaar voor veel leasemaatschappijen om private lease kostentechnisch verantwoord aan te blijven bieden. De markt voor private lease is zeer competitief en de concurrentie heeft in de afgelopen jaren al geleid tot een concentratie van het aanbod. De toepasselijkheid van de Wft zou leiden tot onnodige regeldruk op ondernemingen die voor een groot deel van hun aanbod, de zakelijke leasetransacties, niet onder de Wft vallen. Zij zouden hun bedrijfsprocessen, hun interne controle- en beheerssystemen en de opleidingen van het personeel aan moeten passen, wat voor kleinere aanbieders mogelijk teveel gaat kosten en wat voor grotere

aanbieders bedrijfseconomisch mogelijk niet interessant is. Dit zal leiden tot een verschraving van het aanbod tegen hogere prijzen.

Concurrentiepositie van Nederlandse leasemaatschappijen

Zelfs in het geval buitenlandse leasemaatschappijen aan dezelfde Nederlandse regels gehouden kunnen worden wanneer zij private lease aan de Nederlandse klant aanbieden, zal de concurrentiepositie van de Nederlandse leasemaatschappijen nadelig beïnvloed worden.

Leasemaatschappijen bieden op de Europese markt in concurrentie immers zakelijke leaseproducten aan in markten waarin buitenlandse leasemaatschappijen opereren die geen hoge compliance kosten hoeven te maken voor het operationele leaseaanbod zonder koopoptie aan consumenten op hun markten.

Vervolgproces

In het geval private lease zonder optie of verplichting tot koop op enig moment toch onder de werking van de Wft gebracht zou worden, dan heeft dit gevolgen voor het voorliggende wetvoorstel. De definitie van krediet zal immers opnieuw moeten worden aangepast. VNA vertrouwt erop dat een voorstel hiertoe dan wederom in consultatie wordt gebracht.